

Näin ohjaat LY-lähiryhmää

15.9.2025

Natalia Nordling, verkoston kouluttaja

**Luetaan
yhdessä**
-verkosto

Koulutuksen sisältö

- + harjoitus ja keskustelua pienryhmissä
- + suomen kielen oppimisen tukeminen
- + Luetaan yhdessä -tuokion rakenne
- + opiskelijoiden jakaminen pienryhmiin taitotason mukaan
- + verkoston materiaalit
- + ryhmän ohjaaminen – käytännön vinkkejä
- + tehtävävinkkejä
- + kirjoja ohjaajille ja pelejä oppijoille

Harjoitus ja keskustelua pienryhmissä

Kuvittele, että joudut vieraalle ja kaukaiselle planeetalle, jossa asuu ihmisennäköisiä olentoja. Heidän vastaanottonsa on rauhanomainen.

Miten pystyt kommunikoimaan heidän kanssaan? Miten voi oppia heidän kieltään? Mitä se vaatii sinulta? Miten planeetan asukkaat voivat auttaa sinua tavoitteessasi? Mitä haluat oppia ensin? Mikä on tärkeintä? / keskusteluaikaa n. 10 minuuttia

Mitä kielitaito on?

- kielen tehtävä: tiedon välittäminen ja saanti
- vuorovaikutus, yhteys toisiin ihmisiin ja yhteisöön (kieltä opitaan vuorovaikutuksessa)
- vahvasti tilannesidonnaista: miten eri tilanteissa viestitään?
→ erilaiset kielirekisterit

Kaikki voivat tukea kielen oppimista

Kaikki myönteinen vuorovaikutus suomen kielen oppijan kanssa auttaa eteenpäin!

1. Luo turvallinen ja lämmin ilmapiiri: anna lupa harjoitella, tehdä virheitä ja hassutella.
2. Pysy asiassa, rutiineissa ja sovituiissa aikatauluissa.
3. Ole kärsivällinen. Anna toiselle puhujalle aikaa miettiä vastausta ja reagoida.
4. Havainnollista sanomasi asiat. Käytä sanoja, eleitä, mimiikkaa, kuvia, muita kieliä sekä... kynää ja paperia :)
5. Mieti, mitä ja miten sanot: sopeuta omaa kielenkäyttöäsi (katso lyhyt video Facebookista).

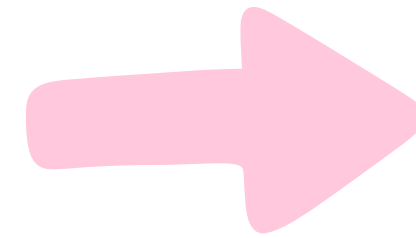
Näin tuet eritasoisia oppijoita

- VASTA-ALKAJA: valitse aihe, rajoita opittava materiaali olennaiseen, rohkaise toistamaan ja puhumaan, kehu, älä korjaa kaikkia virheitä
- JO HIEMAN PUHUVA: anna aikaa miettiä ja tuottaa puhetta, kuuntele ja tarjoa apua sanojen löytämiseen, anna mallia, älä korjaa kaikkia virheitä
- EDISTYNYT OPPIJA: harjoittele vuoropuhelua esim. lukemanne artikkelin tai kysymyslistan perusteella, harjoittele erilaisia tilanteita, kiinnitä oppijan huomiota eri rekistereihin, anna palautetta oppijan puhevuoron loppuksi

Ottaisin espresson kauramaidolla ja
pistaasipuusti lämmitettynä, kiitti.

Mulle tulee yksi kahvi kauramaidolla ja
pulla lämmitettynä, kiitos.

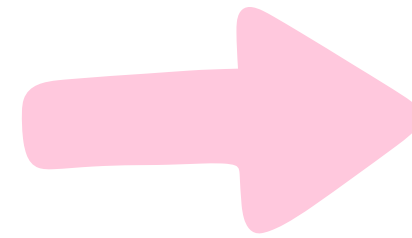

Yksi kahvi, kiitos.
Yksi pulla, kiitos.

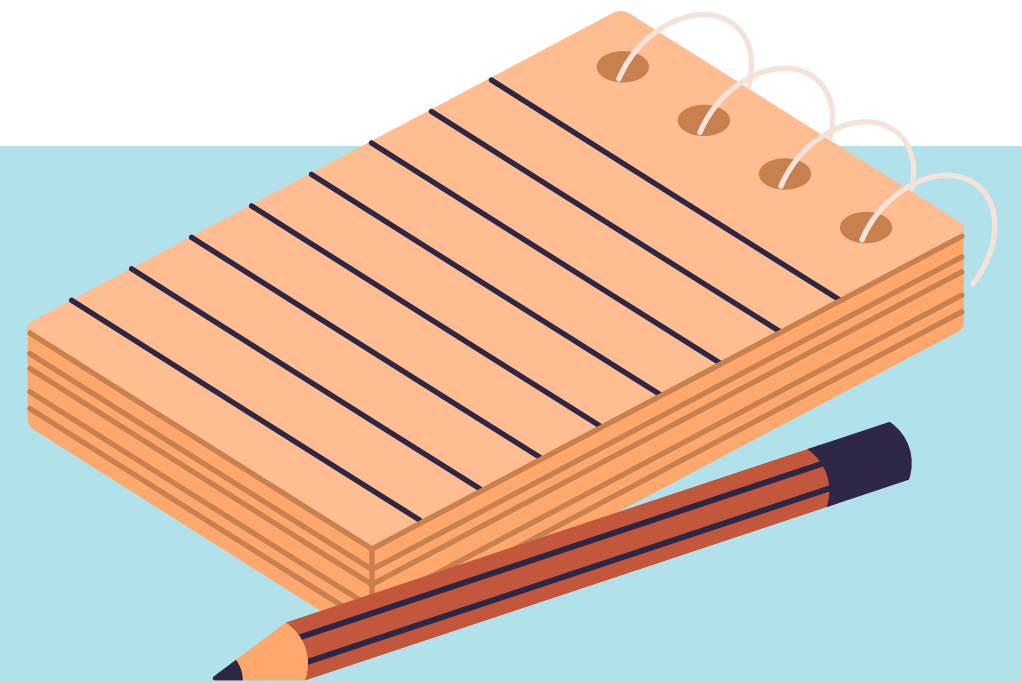

Nyt tarvittaisiin kynää ja vihkoa. Saa tehdä muistiinpanoja, jos haluaa, mutta ei ole pakko!

Voitaisiin nyt alkaa tehdä näitä tehtäviä. Tarvitaan vihko ja kynä, jos halutaan tehdä muistiinpanoja!

**Ota kynä.
Ota vihko.
Kuuntele ja kirjoita.**

Miten tuokio etenee?

YHTEINEN ALOITUS

Kohdataan jokainen tulija,
rohkaistaan heti sanomaan
jotakin suomeksi!

Esitellään päivän aihepiiriä
kuvin, sanoin, videoin.

PIENRYHMÄT

Jatketaan aiheen käsittelyä
pienissä ryhmissä.

Kysytään, vastataan, toistetaan,
nimetään, kirjoitetaan, luetaan,
tehdään yhdessä tehtäviä.

YHTEINEN LOPETUS

Kohdataan jälleen, vahvistetaan
ryhmän yhteenkuuluvuutta.

Mitä opittiin, milloin taas
nähdään, mistä seuraavalla
viikolla jutellaan.

Miten pienryhmät kannattaa jakaa?

1

Ryhmän ohjelma alkaa aivan alkeista ja käyttää vuorovaikutusosissa Toisto- menetelmää. Vinkit ohjaajalle:

- 1) Rajaa opiskeltava sanasto ja ilmaisut aivan keskeiseen.
- 2) Puhu itse mahdollisimman vähän - käytä elekieltä ja kuvia.
- 3) Toista paljon - keskity kuulonvaraiseen oppimiseen.

2

Ryhmä on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat jo opiskelleet keskeiset alkeet tai tarvitsevat kertausta. Vinkit ohjaajalle:

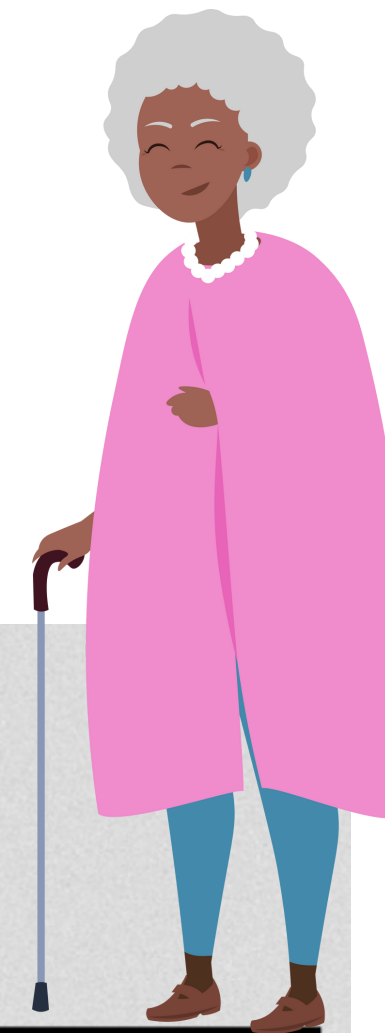
- 1) Opiskeltavan sanaston määrää voi säädellä ryhmän tarpeiden mukaan, kuitenkin olennaiseen keskittyen.
- 2) Puhu selkeää yleiskieltä, älä sorru höpöttelemään.
- 3) Varmista ymmärtäminen, käytä elekieltä ja kuvia.

3

Ryhmä on tarkoitettu opiskelijoille, jotka ovat opiskelleet suomea 2 - 3 vuotta ja tähtäävät esimerkiksi YKI-testiin.

Ryhmän työtapana on keskusteleminen. Vinkit ohjaajalle:

- 1) Puhu selkeää yleiskieltä, houkuttele keskustelemaan.
- 2) Tarjoa oikeita muotoja ja sanoja, mutta älä korjaa jokaista pikku virhettä.
- 3) Osallista opiskelijat tuokioiden sisältöjen valintaan ja suunnitteluun.

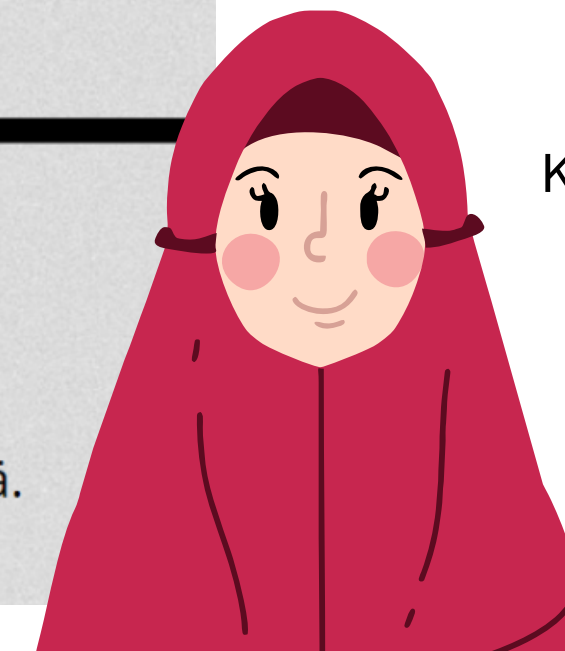
MERA, 72 VUOTTA

- opiskellut suomea aktiivisemmin viimeksi 5 vuotta sitten
- osaa jonkin verran jutella suomeksi
- jutellessa hakee paljon sanoja ja käyttää välillä englantia

ADA, 23 VUOTTA

- vaihto-opiskelija, joka on opiskellut Suomea yliopistossa
- juttelee melko sujuvasti, kertoo enemmän kuin kysytään.

KHAYLA, 29 VUOTTA

- tullut juuri Suomeen perheenyhdistämisen kautta.
- osaa esittäytyä ja tervehtiä.

Apua suunnitteluun oppimistuokioista

- Tehty kaksi julkaisua, yhteensä niissä on 35 eri teemaista tuokiota.
- Kaikissa tuokioissa on kolme eri tasoa pienryhmiä varten.
- Valitse teema, lue teemaa koskeva suunnitelma ja perehdy omalle pienryhmällesi sopiviin tehtäviin.
- Kaikki tehtävät on valmiiksi valittu (joko netistä tulostettavia tai kirjaviitteitä).
- Löytyvät nettisivujen materiaalipankista. Myös painettuja lehtiä jaossa!

Suomen kielen oppimistu...
August 16, 2024

Suomen kielen oppimistu...
August 16, 2024

Arvaa

Arvaa kuinka monta sanaa
opiskelijaa muistaa ja osaa
käyttää tunnin jälkeen?

Arvaa

Arvaa kuinka monta sanaa
opiskelijaa muistaa ja osaa
käyttää tunnin jälkeen?

noin 7

Rajaa ja rohkaise!

- + Aivan alkeisvaiheessa ei pysty käsittelemään isoja tekstimassoja tai sanalistoja.
- + Oppimisen keskiössä oltava puhuminen ja korvaan luottaminen.
- + Rajaa sanasto keskeiseen. Puhu vähän ja selkeästi. Havainnollista kuvilla.
- + Mallien ja toiston avulla rohkaiset jokaista käyttämään kieltä.
- + Pysy valitussa aiheessa. Vaihtelee käsittelytapoja, älä hypi aiheesta toiseen.
- + Ks. Toisto-menetelmä!

**Luetaan
yhdessä**
-verkosto

Näytä mallia ja harjoittele!

- + Valitse aihepiiri.
 - + Valitse ja rajaa sopiva määrä sanastoa ja ilmaisuja.
 - + Näytä mallia, esim.
 - miten asiasta kysytään ja vastataan
 - miten asiaan reagoidaan
 - miten tunnetta ilmaistaan
 - miten tietynlainen teksti kirjoitetaan
- (hyvä malli on sellainen, jota voi helposti soveltaa esim. vaihtamalla sanoja)
- + Laita malli esille kaikkien nähtäville keskustelun tai tehtävän teon tueksi.
 - + **Harjoitelkaa mallia, esim. vaihtamalla sanoja!**

**Luetaan
yhdessä**
-verkosto

Näytä mallia!

KAHVILASSA

Paljonko **pulla** maksaa?

Kolme euroa.

LIIKENTEESSÄ

Millä **bussilla**
pääsee **Koskelaan**?

Bussilla 45.

Pari- ja ryhmätyö

.Pari- ja ryhmätyötä voi tehdä varhaisessa vaiheessa.
Jotkut tehtävät ohjaavat tekemään pari- ja ryhmätyötä.

- domino, jossa kuva ja sana
- kuvan ja tekstin yhdistäminen (leikattuna)
- lautapelit ja muistipelit
- kysymyslistat
- dialogin lukeminen

Sama tehtävä, eri taitotaso

Tutustutaan!

Kahvi vai tee?

Kesä vai talvi?

Kissa- vai koiraihminen?

Aamu- vai iltavirkku?

Lappi vai Helsinki?

**Luetaan
yhdessä**
-verkosto

Tutustutaan!

1. Kahvi vai tee?

Juotko mieluummin kahvia vai teetä? Mikä on sinun lempijuomasi? Juodaanko sinun kotimaassasi enemmän teetä vai kahvia? (juodaan= ihmiset juovat)

2. Kesä vai talvi?

Kummasta tykkäät enemmän, kesästä vai talvesta? Miksi? Mikä on sinun lempivuodenaikasi?

3. Kissaihminen vai koiraihminen?

Oletko kissaihminen vai koiraihminen? Tykkäätkö enemmän kissoista vai koirista? Ehkä ei kummastakaan? Onko sinulla lemmikki (= eläin kotona)?

4. Aamuvirkku vai yökyöpelä?

Oletko aamuihminen vai iltaihminen? Milloin sinulla on paljon energiaa? Milloin olet hyvällä tuulella? Onko sinun vaikeaa herätä? Tykkäätkö valvoa myöhään?

5. Lappi vai Helsinki?

Tykkäätkö enemmän luonnosta vai kaupungin sykkeestä? Voisitiko asua maalla, missä ei ole elokuvateattereita eikä baareja, vaan hiljaisuutta ja pitkät välimatkat? Onko Tampere sinun mielestäsi hyvä paikka asua? Miksi?

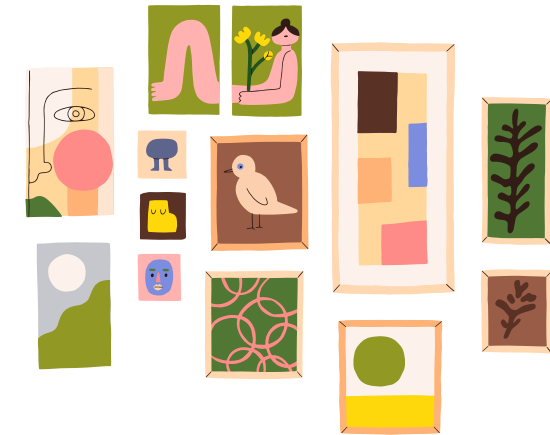
Erilaisia helppoja toimintaideoita

Keskustelu kuvien avulla.
Valitse kuva, kysy ja vastaa.

Kokoa ilmaisuja tai
lauseita sanoista.

Lajittele sana- tai kuvalappuja
oikeisiin kategorioihin.

Kuuntele ja vastaa helppoihin
kysymyksiin. Kuuntele ja kirjoita.

Muistipelit, sanapelit,
lautapelit.

Lue ääneen ja vastaa kysymyksiin.
Etsi tekstistä kuvaa vastaava sana.

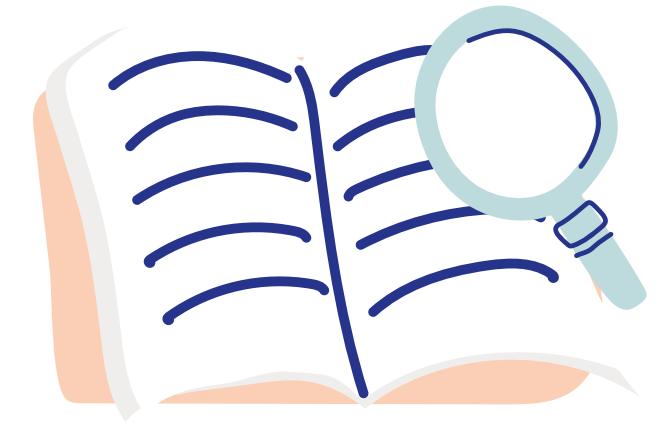
Haastavampia toimintaideoita

Keskustelu lehtikuvasta tai selkokielellä kirjoitetusta uutisesta.

Erilaiset aukkotehtävät ja monivalintatehtävät

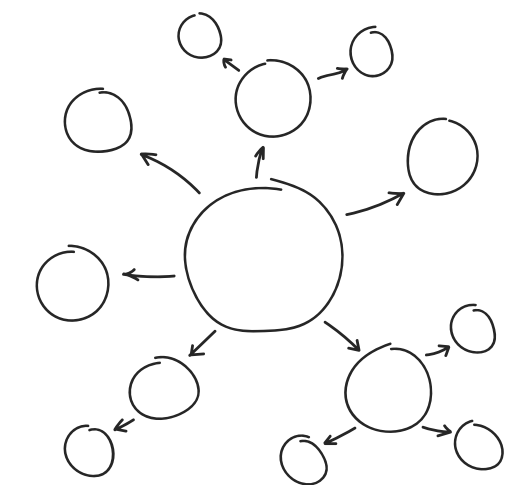
Keksi tekstistä kysymyksiä. Vastaa muiden kysymyksiin.

Valmistele pieni puhe tai esitys.

Kirjoita sähköposti, somepostaus tai jokin muu lyhyt teksti.

Tee ajatuskartta jonkin aihepiirin sanoista.

Toiminnallisia tehtäviä

- + Tehdään salaattia! Mitä lisäät omaan salaattiin? Siihen tarvitaan paperilautasia tai vihkoon piirretty ympyrä. Vihanneksia ja mausteita voi piirtää tai niiden kuvia voi leikata ilmaisista lehdistä ja mainoksista. Lopuksi jokainen esittelee oman salaatin. Halutessaan voidaan äänestää paras salaatti.
- + Suunnitellaan juhlat / piknikki. Mitä ruokaa syödään ja juodaan? Mitä lapset syö?
- + Suunnitellaan robottia, joka mullistaa maailmaa!

Vierailu kirjastossa

Käy **lähikirjastossa** ja vastaa seuraaviin kysymyksiin:

- Missä kirjasto on?
- Mikä on kirjaston osoite?
- Onko se lähellä sun kotia?
- Milloin se on **auki**?
- Onko kirjasto iso?
- Mitä kirjastossa on?
- Mitä kirjastosta voi **lainata**?
- Mitä kirjastossa voi **tehdä**?
- Mitä kirjastossa **ei saa** tehdä?
- Onko kirjastossa jotain **yllättävää**?
- Onko kirjastossa ukrainankielisiä kirjoja? Jos ei ole, voiko niitä **tilata** toisesta kirjastosta?
- Miten voi **uusia** kirjoja, jotka lainaa kirjastosta?

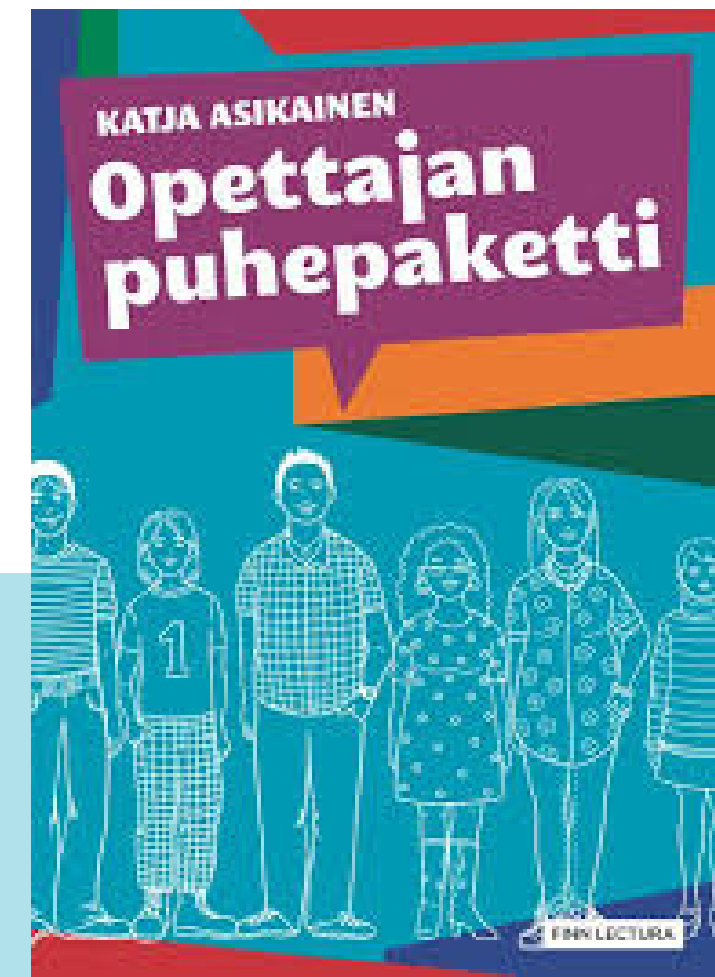
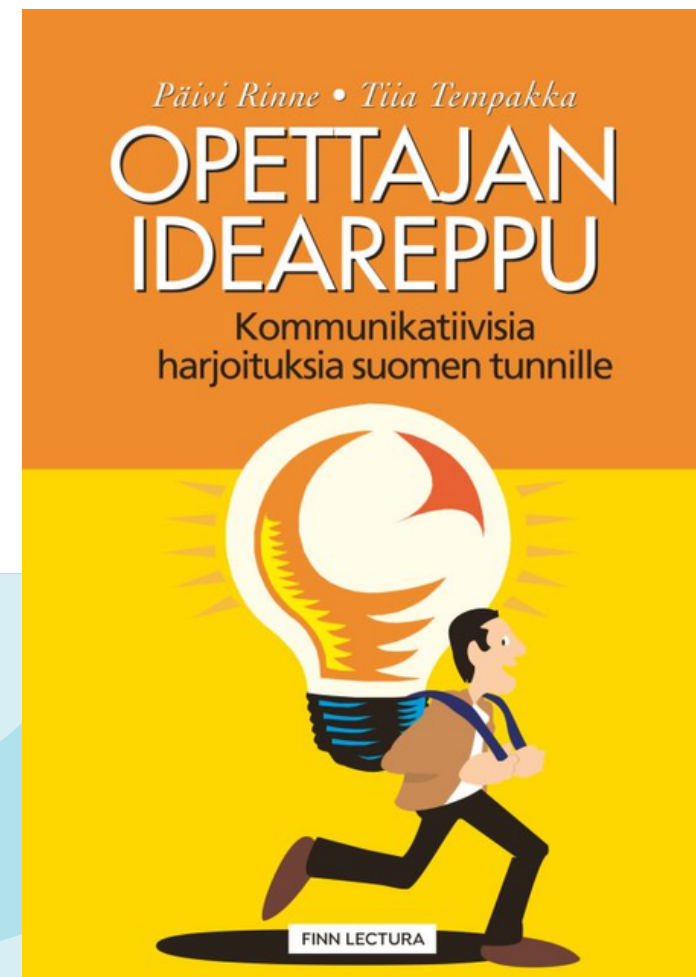
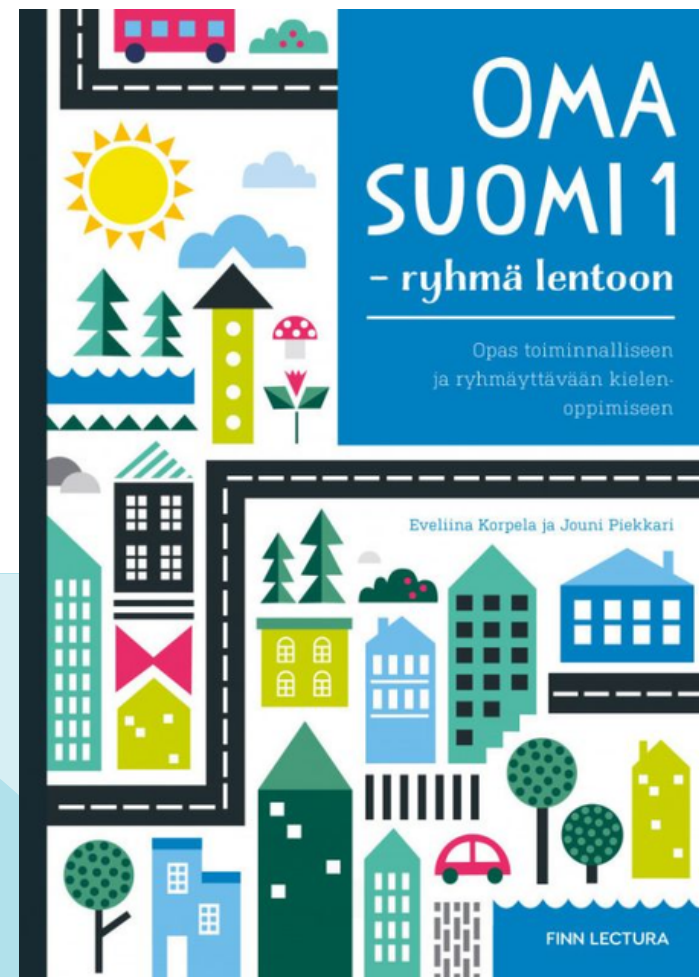
Jos jokin kysymys on vaikea, kysy apua **kirjastovirkailijalta**. Esimerkiksi näin: *Anteeksi, voitko auttaa minua? Minulla on kotitehtävä. Minun täytyy vastata kysymykseen...*

Jos sinulla ei ole **kirjastokorttia**, hanki sellainen! Kirjastokortti on ilmainen ja siitä on paljon **hyötyä** ^^

Bonustehtävä!

Lainaa kirjastosta jokin **kirja**, **elokuva**, **sarjakuva** tai **urheiluväline**. Ota siitä kuva ja lähetä se Whatsappissa koko ryhmälle!

Lainaa kirjastosta ja löydä inspiraatiota!

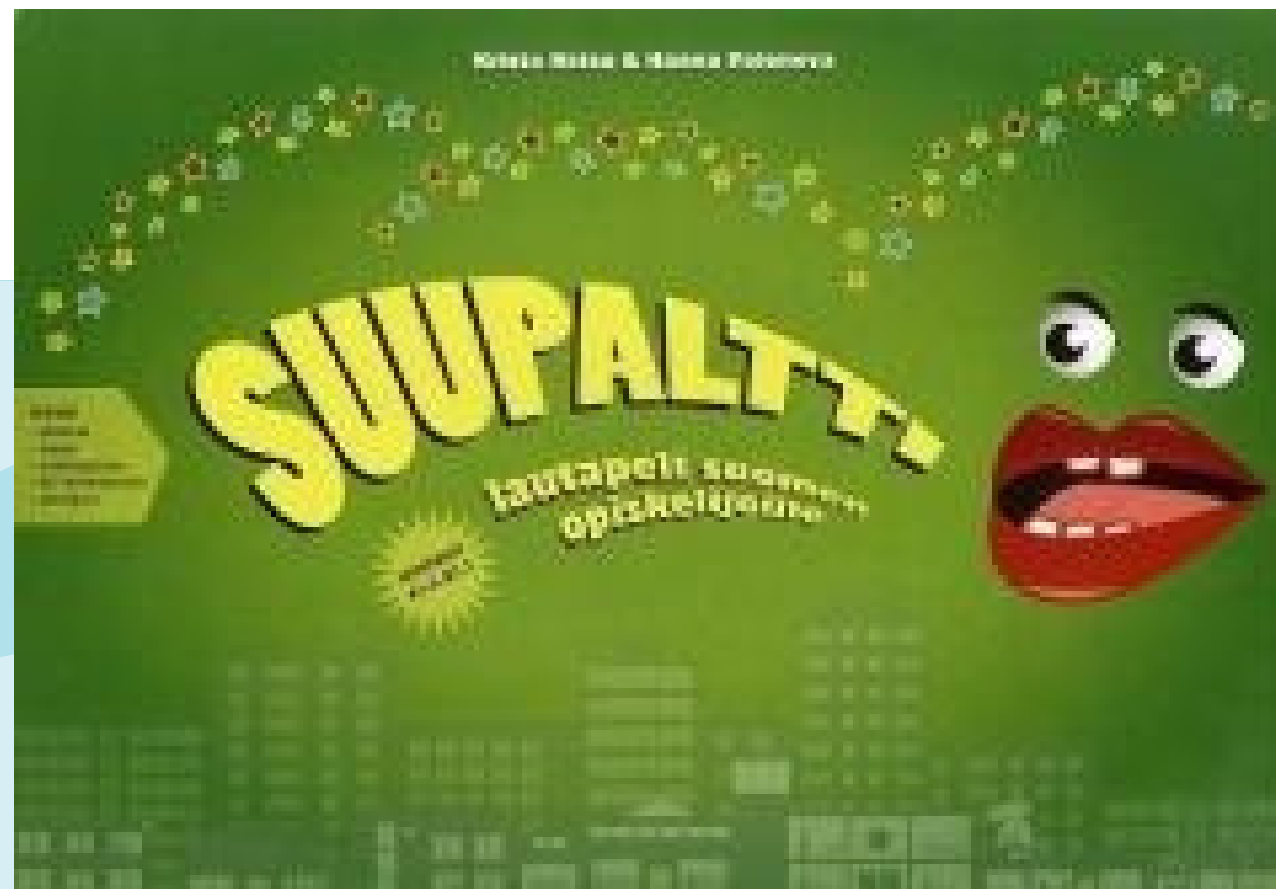

Oppimis- ja muita pelejä

Kaupungilla (Meri Luttinen, Suvi Pöllä, Nora Tirkkonen)

Suupaltti (Keisu Krista, Paloneva Hanna)

Opetuksessa voi käyttää muitakin pelejä ja korttipelejä (Alias, Kuka arvaa, ...)

Yhteenveto

- luo mukava ilmapiiri
- rajoita aihe ja materiaalien määrä (yksi aihe / tuokio)
- rohkaise puhumaan, anna oppijalle aikaa ja tilaa tuottaa puhetta
- näytä malli ja harjoittele sitä opiskelijan kanssa
- suosi suullisia tehtäviä
- kokeile pari- ja ryhmätyötä
- ...

Lopuksi

Minkä ajatuksen otat mukaan tästä koulutuksesta?

Tulevat koulutukset

- + Syysseminaari 4.10.2025 (Helsinki, Paasitorni)
- + Etäinfotilaisuus Luetaan yhdessä -toiminnasta kiinnostuneille 29.10.2025 klo 15 – 16 (Zoom)
- + Toisto-koulutus Ly-vapaaehtoisille
- + Koulutus luku- ja kirjoitustaidon alkeiden ohjaamisesta (Zoom)

Ilmoittautuminen ja tietoa tulevista Luetaan yhdessä -verkoston koulutuksista osoitteessa:
<https://luetaanyhdessa.fi/tulevat-koulutukset/>

**Kiitos
osallistumisesta!**

Seuraa somessa

 Luetaan yhdessä -verkosto

 luetaan_yhdessa

Tilaa uutiskirjeemme nettisivuilta!
www.luetaanyhdessa.fi

